

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Bezoekadres
Houttuinlaan 3, 3447 GM Woerden

Postadres
Postbus 2012, 3440 DA Woerden

Telefoon (0348) 46 66 66

E-mail info@anbo.nl

Website www.anbo.nl

K.v.K. Utrecht 40476442

ABN AMRO NL16ABNA0433715014

Woerden

6 september 2013

Onderwerp

Aanvullende reactie
ANBO m.b.t. Wet
invoering reële
ambitieovereenkomst

Kenmerk

DIR1309298

Informatie bij

Maarten Hendriks

06-10530146

Geachte mevrouw Klijnsma, Beste Jetta,

Graag maakt ANBO van de gelegenheid gebruik om, aanvullend aan de gezamenlijke inbreng met de CSO en de KNVG -die u op 5 september om 15.50 uur heeft ontvangen- nog enkele zaken onder uw aandacht te brengen.

Op de eerste plaats zijn we verheugd dat de lang verwachte noodzakelijke vernieuwing van het pensioencontract binnen afzienbare tijd tot een afronding gaat komen. Vanuit het perspectief dat de toekomst van het systeem van aanvullend pensioenen in het geding zou komen, bij het ongewijzigd handhaven van de huidige set aan pensioenregels, bieden de nu aangedragen mogelijkheden een fundamenteel verbeterd en zeker ook wenkend perspectief; nog even los van de knelpunten, die inmiddels door veel partijen zijn onderkend bij zowel de nominale als de reële aanvliegroute.

En door de compleetheid van de contracten bestaat voor de deelnemers ook meer duidelijkheid in te verwachten pensioen; zowel tijdens pensioenopbouw, als tijdens de uitkeringsfase.

Zoals aangedragen in het hierboven vermelde gezamenlijke document met de andere ouderenorganisaties, gaat de voorkeur uit naar één pensioenovereenkomst met een DB-opbouw (binnen één toezichtkader), onder de conditie onder meer dat er keuzevrijheid moet zijn met betrekking tot de mate van risicohouding en indexatiedoelstelling met bijbehorende vrijheidsgraden voor wat betreft beleggingsbeleid.

Eén contractsvorm vergroot vanzelfsprekend de duidelijkheid voor de deelnemers en het draagt daarom zeker bij aan herstel van het vertrouwen in ons pensioensysteem. En het biedt ook de mogelijkheden om de voordelen van zowel de nominale als de reële inkleuring te combineren. Het is van belang dat het uitgangspunt van evenwicht tussen vrijheid in beleggingsbeleid, pensioenambitie en premiestelling in ieder geval gehandhaafd kan blijven.

Mocht nu uiteindelijk blijken dat één contractsvorm, met de gewenste keuzevrijheden, niet mogelijk is in technisch of juridische zin, dan moet de mogelijkheid opengehouden worden om naast een meer nominaal contract (bij voorkeur als plusvariant), ook een meer reëel contract mogelijk te maken. Het zou zeer jammer zijn als pensioenfondsen, die in goed overleg met de deelnemers en na consultatie van het verantwoordingsorgaan, een ambitie hebben voor een reëel pensioen (met in principe onvoorwaardelijke indexatie), dit niet waar kunnen maken door te veel restricties in de uitvoering. Bovendien is het zeker belangrijk om niet alleen voor ouderen, maar ook voor jongeren het perspectief te kunnen blijven bieden op een geïndexeerd pensioen; zowel nu als in de toekomst dus.

In het geval dat mocht blijken dat invaren in juridisch zin dan noodzakelijk is, verdient het collectief invaren verre de voorkeur boven het naast elkaar laten bestaan van oude en nieuwe rechten. Niet alleen v.w.b. uitvoeringskosten voor pensioenfondsen, maar bovenal door de dan veel betere mogelijkheden tot het waarmaken van de indexatieambitie, voor zowel de oude als de nieuwe rechten.

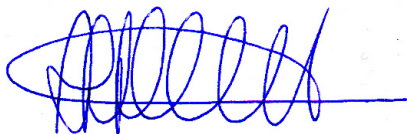
Dit collectief invaren zou naar onze mening dan wel met meer waarborgen moeten worden omkleed en ook wettelijk beter moeten worden afgeregeld, te meer daar uw kabinet zelf overtuigd is van de juridische mogelijkheden en de legitimiteit daartoe. Het besturen van een pensioenfonds wordt anders wel bijzonder lastig als na een aantal jaren zou blijken dat binnen de pensioentoezeggingen en pensioenuitkeringen, alsnog een splitsing moet worden aangebracht. Dan vervallen ook een aantal van hierboven aangehaalde voordelen.

Een punt van bezwaar is voor ANBO, dat in dit reële contract de indexatieambitie van prijsindexatie op een zodanige manier is vormgegeven in de rekenrente, dat de afslag hiervoor in de disconteringsvoet zwaarder weegt, dan de mate van risicobereidheid. Deze beperking in het verdisconteren van risicobereidheid klemt te meer omdat dit verder wordt versterkt door het hanteren van een uniforme risico opslag. Dit wijkt dus af van de bedoeling op dit punt van het oorspronkelijke pensioenakkoord; namelijk een discontovoet die “spoort met de verwachte gemiddelde lange termijn rendementen en de daarbij behorende risico’s, die collectief in de financiering van het pensioen worden genomen”. De risico opslag wordt weliswaar gedifferentieerd naar de looptijd van de verplichting, maar niet naar de mate van risicobereidheid c.q. met de deelnemers afgestemd risico profiel (‘risk-appetite’). Het argument hiervoor, het tegengaan van het zich ‘rijk rekenen’ door een pensioenfonds, is bovendien in tegenspraak met de verscherpte toetsingseisen van de DNB m.b.t. het besturen van een pensioenfonds: op grond van de prudent-person regel kan de toezichthouder nu al ingrijpen indien risico’s genomen worden tegen de belangen van de deelnemers c.q. groepen van deelnemers.

ANBO erkent overigens het gegeven, dat het niet eenvoudig is om een passende maatstaf, in de zin van realistisch en gedifferentieerd, hiervoor te ontwerpen, maar de nu gehanteerde uniforme risico opslag is wel een heel magere invulling van het verdisconteren van de risicobereidheid. Het moet mogelijk zijn om gradaties aan te brengen in de vorm van oplopende opslagen, gerelateerd aan mate van risicobereidheid. Daarbij past dan volgens ANBO ook dat die gedifferentieerde risico opslag na een vast te stellen aantal jaren tegen het licht wordt gehouden en indien nodig wordt geactualiseerd. Vanzelfsprekend niet met de nu voorgestelde frequentie van actualisatie van de indexatieafslag (na ieder kwartaal), maar bijvoorbeeld om de 5 à 10 jaar. Niet valt in te zien waarom dit met de per definitie over de tijd veranderende financiële markten niet nodig zou zijn.

Onze laatste opmerking (al eerder onder uw aandacht gebracht in algemene zin) betreft de relatie in deze wetsvoorstellen met de voorgenomen beperkingen in het Witteveenkader: de verlaging van de maximaal jaarlijkse fiscaal toegestane pensioenopbouw. Los van de oneigenlijke koppeling met het egalisatiefonds draagt deze verlaging van de toegestane pensioenopbouw niet bij aan de totstandkoming van nieuwe pensioencontracten per 1 januari 2015, zeker niet in het perspectief voor jongeren. Daarnaast moet er volgens ANBO binnen het Witteveenkader te allen tijde ruimte blijven voor inhaalindexatie en het repareren van eerder toegepaste kortingen.

Met hartelijke groet,

Liane den Haan
Directeur-bestuurder